

5525

2. Beh. af Lovf. om en overord. Bevill. til Befæstninger.

5526

naae den, maatte vi trække os tilbage her til Sjælland. Det er disse Erfaringer, fremkaldte ved Mangelen paa forsvarlige Befæstninger, vi have haft Leilighed til at gjøre, og det er dem, det gjælder om at benytte for at forebygge noget lignende i Fremtiden.

Krigen i 1864 var endt; men Grundlovs-kampene og den urolige Tid, der fulgte efter, bevirkede, at man ikke kunde tænke synderlig paa Forsvarsvæsenet. Det næste, man dengang gjorde for Hærens Vedkommende, var at reducere; man gjorde Tid efter anden saamange Forandringer i Armeeplanen af 1842, at den ikke var til at kjende igjen. Man maatte nødvendig i Hæren slutte efter at komme til et Resultat, sukke efter at faae en Ordning, selv om denne ikke i alle Henseender var fyldestgjørende. For at naae dette Maal nebsatte man i 1866 en Forsvarskommission. Jeg skal ikke komme ind paa en Kritik af denne Kommission eller dens Arbejde; men jeg vil kun sige, at da man i 1867 kaldte den Mand fra Amerika, der som Krigsminister skulde forsvare Sagen, var han bunden af, hvad Forsvarskommissionen allerede havde gjort; det var ham fuldstændigt umuligt at gaa frem paa Basis af Andet end det Forslag, der nu dengang var udarbejdet, hvis ikke hele det Arbejde skulde være tabt, og deraf følger vel ogsaa, at vor Hærsordning af 1867 fik en Skikkelse, der i mange Henseender meget nærmer sig til Forsvarskommissionens Arbejde. Men man glemte rent Befæstningsanlægene, det vil sige, man glemte det vel ikke ganske, thi i Diskussionen gjorde flere opmærksom paa, at, naar man talte om, hvilken Befæstning Hæren vilde medføre, oversaa man, at som nødvendig Betingelse hørte ogsaa Befæstningsanlæg med; men der gik adskillige Aar, inden Noget kom frem, inden vi kom saa vidt, at der blev forelagt Folkethinget et Lovforslag om Befæstningsanlæg; det skete først i 1872. Se vi nu tilbage paa det Forslag, jeg flere Gange har omtalt, der i 1858 blev fremlagt af Regjeringen, og som findes i Rigsraadstidenden, vil det vise sig, at efterhaanden som vort Territorium er svundet ind, og vi kun have beholdt — i store Træk — Sjælland, Fyn og Sjælland tilbage, ere de Befæstningsanlæg, der endnu kunne foretages, og som foreligge fra den Tid som Forbringere, man maatte stille, Anlægget ved Lillebælt og Befæstninger af Kjøbenhavn mod Land- og Søiden. Men dengang vare vi endnu Herrer tilfods, og man behøvede derfor ikke at tænke paa at fikke Forbindelsen over Storebælt. Nu er Forholdet

anderledes og til det, der staar som Næster af Befæstningsplanen fra den Tid, maa derfor endnu sæies Sikringen af denne Forbindelse. Hvis de Herrer nu ville tage Sagen rent rationelt militært og spørge: Hvad skulle vi gjøre med Hensyn til Befæstningsanlæg i Danmark, saa bliver altsaa Svaret fra alle Sagkyndige: Vi maa anlægge en Befæstning à cheval paa Lillebælt, fikke Kommunikationen over Storebælt ved at anlægge 4 Forter paa Linien Korsør-Sprogø-Nyborg og befæste Kjøbenhavn mod Land- og Søiden. Det er Sagen, tagen rent militært, og derom er der ikke Spor af Uenighed mellem de Sagkyndige. Men nu kommer naturligvis den finansielle Side af Sagen. Man siger, vi have ikke Naad dertil — ja det kunne vi Militære indse saa fuldt som nogen Anden —, og altsaa ere vi nødt til at nedtænne Fordringerne og spørge, hvad vi have Naad til, og saa føres Betragtningen til, hvad vi skulle sætte i første Række og hvad i anden.

Vender jeg mig fra denne Betragtning til, hvad der blev fremsat af det ærede Medlem for Brestø Amts 6te Valgkreds (Boissen) igaar, saa udtalte han, at, da der ikke var udarbejdet en Forsvarsplan, havde Udvalgets Flertals Medlemmer anset det for rigtigt at udarbejde en saadan, som dog — tilføiede han beskedent — hvad der ogsaa staar i Betænkningen —, ikke gjorde Fordring paa den Sikkerhed i Enkeltighederne, som kun en vel overveiet samlet Forsvarsplan fra Krigsbestyrelsens Side kan give, og det ærede Medlem tilføiede ved selvsamme Leilighed, at man maatte ikke sige, at det var de Usagkyndige, der havde opstillet dette; thi man havde bygget paa de Meddelelser, man tilbids gennem Betænkninger af Kommissioner af forskjellig Art havde faaet fra Sagkyndige. Ja, det kan godt være; jeg skal komme til i det Mindste paa een Side af Sagen at se, hvorledes det ærede Medlem benyttede disse Oplysninger igaar; men Et staar vel fast, at for at kunne benytte Sagkyndiges Udtalelser maa man selv være sagkyndig, og at den allerfletteste Maade at lave en Forsvarsplan paa, er at plukke Lidt ud af een Plan og Lidt af en anden og sætte Stykkerne sammen. Det ærede Medlem sagde, at hvad der var meddelt Udvalget, var af saa fortrinlig Karakter, at han ikke kunde anse det for betimeligt eller rigtigt at drøfte det her i Thinget. Deri kan jeg til en vis Grad give ham Ret; men jeg kan ikke give ham Ret, naar han alligevel bruger et af disse Afstykker og giver en Fremstilling af det i store Træk paa en Maade, der ikke er korrekt.